

Pind nr. 2 i dagsordenen siger, at vi vil opfordre regeringen til »at arbejde for, at de baltiske lande sikres samme muligheder i forhold til NATO som landene i Central- og Østeuropa.«

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må jo konstatere, at fru Ingrid Rasmussen har ganske svært ved at forklare, hvad der egentlig er indholdet i det dagsordensforslag, som er fremsat. Det behøver ikke at være fru Ingrid Rasmussens skyld; det kan skyldes, at der ikke er nogen klarhed.

Men dermed rejser sig jo også spørgsmålet, hvad der egentlig skulle være forskellen mellem Fremskridtspartiets dagsorden og så den, som – ja, fru Annette Just slår ud med armene, det kan jeg godt forstå, for det kan være ganske svært at se, hvad der egentlig skulle være forskellen på den dagsorden, som regeringen og Venstre og De Konservative står bag, og så den, som Fremskridtspartiet står bag.

Det var den bekymring, der lå bag mit spørgsmål. Og jeg må sige, at den bekymring ikke er blevet bortvejret. Det giver jo en ganske ubehagelig situation efter min opfattelse.

Knud Enggaard (V):

Først tak til udenrigsministeren for den meget grundige og lange besvarelse, men også tak til Fremskridtspartiet, som har rejst denne debat om NATO's muligheder for en udvidelse. Det er et aktuelt tidspunkt; vi ved, der skal holdes udenrigsministermøde den 1. december, og derfor synes jeg, det er en god lejlighed til, at vi her kan sende et budskab også til andre lande om, hvordan det danske Folketing ser på dette vigtige spørgsmål.

NATO-alliancen har det godt. Trods alle skeptikeres spådomme klarer den sig fint også nu, hvor den dipolare situation er afløst af en mere ubestemt risiko for konflikter og krige i vores verdensdel. Det er et resultat af, at det hurtigt og effektivt er lykkedes at omstille NATO til den ny situation. En ændret og slankere kommandostruktur er for længst på plads, og et nyt koncept for alliansens militære opbygning er under fuld realisering. Det indebærer som bekendt multinationale styrker, som kan rykke ud til mange forskellige opgaver. Danmark deltager som en selvfølge på alle niveauer.

NATO's åbning mod Øst over for de nye demokratier er et nødvendigt og velkomment initiativ først med NACC-arrangementet og nu se-

nest med Partnerskab for Fred. Tilblivelsen af det sidstnævnte kender vi jo alle. En debat om at udstrække NATO-medlemskabet til de lande i Centraleuropa, som står os nærmest kulturelt og historisk, rejste forhåbninger i flere lande om at komme ud af det sikkerhedspolitiske vakuum, som vi må konstatere stadig råder. Ikke mindst Polen havde vel konkret belæg for sin forventning, men blev så sorgeligt skuffet, og med Polen blev lande nordfor og sydfor også skuffet. Partnerskab for Fred blev udviklet, og der findes bestemte i disse aftaler en række bilaterale muligheder, som kan udvikle et tættere samarbejde mellem vore lande.

Det sker da også på det militære område, som har fået en legitimitet herigennem. Men der er ikke nogen tilstrækkelig løsning på det sikkerhedspolitiske tomrum i Europas hjerte. Som præsident Havel skrev i sin bekendte artikel den 19. oktober 1993 i bl.a. Politiken:

»NATO bør gradvis åbne sig for de nye demokratier i Europa, så man ikke blot tager højde for disse ansøgerlandes sikkerhedsbehov eller de geopolitiske hensyn, men tillige og frem for alt for de nye demokratiers vilje til at værne om frihed og lov og orden.«

Havel har andre stærke argumenter for, at Vesten nu ikke forspilder sin mulighed for at sikre de nye demokratier, mens det er muligt. Jeg har Havels artikel hængende på min opslagstavle som en bestandig påmindelse om, at tidligere historiske forløb i Centraleuropa aldrig må gentage sig. Jeg kan anbefale udenrigsministeren at få Havels artikel hængt op på sin opslagstavle og have den for øje, sådan at dette kan være et bestandigt krav til vores samvittighed i disse spørgsmål. Jeg synes, det siger noget alvorligt til os.

Det er bl.a. på denne baggrund, Venstre har ønsket, at Danmark løfter sin røst i NATO og klart er fremme i bestræbelserne for at betrygge ikke blot Visegradlandene, men også og ikke mindst de tre baltiske lande, som Danmark bør føle et særligt ansvar over for.

Vi bør også bruge vore muligheder for, at andre lande i regionen føler sig mere solidariske med de baltiske lande, end tilfældet er. Jamen, vil nogle sige, hvis nogle lande kvalificerer sig til gradvis at gå ind i NATO-samarbejdet og dermed øger deres sikkerhed, vil vi da ikke støde det store Rusland fra os?

Skal vi alene se det i dette perspektiv, sker der jo ikke så forfærdelig meget mere. Det vil være lige så vigtigt at sige, at en udvidelse af NATO